

Condicions i termes de participació als Pressupostos Participatius

JUNY 2017

Ajuntament del
Prat de Llobregat

Condicions i termes de participació als Pressupostos Participatius

PREÀMBUL

I

El municipi del Prat de Llobregat compta amb una gran tradició d'organització ciutadana i de participació associativa, la qual cosa reflecteix la voluntat d'implicació de la ciutadania. Així mateix, la ciutat compta amb una infraestructura d'òrgans estables de participació i en els darrers temps, l'Ajuntament ha impulsat diversos processos. Els pressupostos participatius pretenen continuar avançant per fer del Prat de Llobregat una ciutat oberta a la participació, al diàleg, a la col·laboració i a la transparència.

És important que les persones que viuen al municipi puguin fer les seves propostes, ja que en seran les protagonistes principals. Com més diversa i activa sigui la participació, més garantia hi haurà que hi quedaran reflectits els interessos dels ciutadans i les ciutadanes del Prat.

Cal remarcar, també, que els pressupostos participatius compten amb nombrosos casos d'èxit arreu del món, que serveixen de model i d'estímul per engregar un procés de pressupostos participatius a la nostra ciutat.

II

L'Ajuntament del Prat de Llobregat inicia un projecte innovador i ambiciós en l'àmbit de la participació ciutadana: un pressupost participatiu amb el qual els ciutadans i ciutadanes podran proposar, debatre i decidir el destí d'1 milió d'euros anual (de la partida d'inversions del pressupost municipal) fins al final del mandat.

El pressupost municipal és l'eina més important que té l'Ajuntament per donar resposta a les necessitats del municipi i la seva ciutadania. La partida d'inversions permet desenvolupar actuacions de ciutat que poden incidir sobre l'espai públic, l'urbanisme, els equipaments o la mobilitat.

L'equip de govern, en l'exercici de les seves competències, redacta i executa diferents projectes de millora i manteniment de l'espai públic i els equipaments municipals. En aquesta legislatura, entre les accions aprovades en l'eix de Participació al PAM 2016-2019, l'Ajuntament es va comprometre a dur a terme un **pressupost participatiu**, és a dir, a impulsar un procés de participació ciutadana que ajudi a millorar la ciutat i el seu entorn a partir de les propostes d'inversió que fan els ciutadans i ciutadanes i les entitats del Prat. Per poder dur-ho a terme, l'Ajuntament hi destinarà una important partida pressupostària anual que permetrà executar les inversions que s'aprovin.

III

L'objectiu principal dels pressupostos participatius és implicar la ciutadania en la presa de decisions responsables sobre el destí d'una part dels recursos públics, a través d'un sistema reglat de participació.

- Fomentar la participació a través d'un procés inclusiu que arribi a tota la ciutadania, associada o no.
- Conèixer les necessitats de la població i afavorir el debat col·lectiu per prioritzar-les.
- Planificar la despesa municipal el màxim d'ajustada a les prioritats ciutadanes.

1. OBJECTIU

L'objectiu d'aquest document és regular el procés de Pressupostos Participatius del present mandat, com una eina amb la qual la ciutadania pot decidir a què es destina una part dels recursos públics. Aquest procés ha de ser:

- Autoreglamentat
- Vinculant
- Universal
- Deliberatiu
- Amb un sistema de seguiment i control social

2. PROJECTES

2.1. TIPOLOGIES DE PROJECTES

Els projectes s'han de pensar procurant tenir visió de ciutat. Han de generar impacte al conjunt del territori municipal i donar resposta a una necessitat concreta. La despesa màxima de cada projecte ha de ser de 200.000 euros.

2.2. CONDICIONS BÀSIQUES DE LES PROPOSTES

Les propostes poden ser inversions en qualsevol àmbit de competència municipal, des de la renovació d'un equipament, fins a la millora d'un espai públic, l'adquisició de mobiliari, la creació d'un web o d'una aplicació, entre d'altres exemples de béns inventariables. Han de ser iniciatives concretes, valorables econòmicament.

Les propostes han de complir les condicions següents:

- Que no siguin contradictòries amb el programa de govern.
- Que tinguin viabilitat tècnica i/o econòmica i respectin el marc jurídic i legal existent.
- Que es corresponguin amb les competències municipals.
- Que donin resposta a una necessitat concreta i generin impacte al conjunt del municipi (s'ha de procurar tenir visió de ciutat).
- Que puguin ser considerades una inversió i tinguin principi i final.

3. ESTRUCTURA DEL PROCÉS

El procés es farà en tres etapes principals:

- Propostes de la ciutadania, a títol individual o col·lectiu
- Debat, elaboració i priorització col·lectiva de les propostes presentades
- Votació de les propostes per part de tota la ciutadania

El procés s'organitza segons les fases següents:

- Fase 1: Disseny del model de pressupostos participatius
- Fase 2: Difusió del procés i presentació de propostes
- Fase 3: Elaboració i priorització de les propostes
- Fase 4: Valoració i validació de les propostes
- Fase 5: Votació de les propostes
- Fase 6: Retorn i avaluació del procés

4. PARTICIPACIÓ DE LA CIUTADANIA

Els ciutadans i les ciutadanes, a títol individual, poden participar-hi de la manera següent:

- Presentant propostes de forma telemàtica, dins del període previst a aquest efecte.
- Participant als Tallers de Propostes (en cas que n'hagin presentat una), on es presenten, debaten, reelaboren i prioritzen les propostes.
- Votant les propostes finalistes de forma telemàtica, dins del període previst a aquest efecte. Tenen dret a vot totes les persones majors de 16 anys empadronades al Prat de Llobregat.

Els ciutadans i ciutadanes organitzats en associacions o entitats també hi poden participar presentant propostes i assistint als Tallers de Propostes (en cas que n'hagin presentat una).

En la fase de votacions, la participació és individual.

5. ÒRGANS DEL PROCÉS

5.1 Grup Impulsor dels Pressupostos Participatius

Aquest òrgan pren un paper central: incideix en totes les fases i actua com a màxim responsable del seguiment del procés.

El Grup Impulsor el componen tècnics i tècniques municipals (de Participació, Premsa i Comunicació, Urbanisme, Manteniment i Serveis, i Serveis Centrals), un representant de cada associació veïnal i dos representants de la Taula Accessibilitat.

En la Fase 1, s'encarrega de consensuar i aprovar el present document del procés de Pressupostos Participatius.

A partir de la Fase 3, el Grup Impulsor s'amplia amb la incorporació de dos delegats/delegades de cada un dels Tallers de Propostes i, si s'escau, de personal tècnic de les àrees de l'Ajuntament relacionades amb les temàtiques de les propostes que no estiguin prèviament representades al Grup Impulsor.

En la Fase 4, s'encarrega de definir la relació de propostes finalistes, a partir de la selecció de les propostes prioritzades als Tallers. Ha d'aportar una perspectiva global de ciutat i ha d'atendre la informació tècnica elaborada per la Comissió tècnica.

En la Fase 5, s'encarrega de validar el resultat de la votació ciutadana i d'aprovar les propostes guanyadores.

En la Fase 6, s'encarrega de designar els membres que constitueixen la Comissió de Seguiment.

5.2 Tallers de Propostes de Pressupostos Participatius

S'organitzen diversos Tallers de Propostes, diferenciats per eixos temàtics, en funció del nombre de propostes rebudes i de la previsió de persones participants. Estan oberts a tota la ciutadania que hagi presentat propostes, sigui a títol individual o col·lectiu. També hi participaran els tècnics i tècniques municipals que formen part del Grup Impulsor.

En la Fase 3, la seva funció és debatre, reelaborar i prioritzar propostes a partir de les propostes presentades per la ciutadania. Hi podrà intervenir una persona per cada proposta presentada.

En aquesta mateixa fase, també s'encarreguen de designar dos delegats/delegades (no poden ser representants polítics, ni tècnics municipals) que passen a formar part del Grup Impulsor.

5.3 Comissió tècnica de Pressupostos Participatius

Està formada per les tècniques de Participació i personal tècnic de les àrees de l'Ajuntament relacionades amb les temàtiques de les propostes.

En la Fase 3, s'encarrega d'avaluar i validar les propostes presentades per la ciutadania, a partir dels criteris definits en aquest document.

En la Fase 4, s'encarrega d'elaborar els informes de viabilitat de les propostes seleccionades pel Grup Impulsor.

5.4 Comissió de Seguiment de Pressupostos Participatius

Està formada per sis ciutadans i/o ciutadanes, designats pel Grup Impulsor, i també pels tècnics i tècniques que formen part del Grup Impulsor.

En la Fase 6, s'encarrega de planificar els projectes d'execució de les propostes guanyadores; de revisar els projectes d'execució redactats pels tècnics municipals; de supervisar l'execució dels projectes i, finalment, de validar la memòria final del procés.

6. DESENVOLUPAMENT DEL PROCÉS

6.1. Fase 1. Disseny del model de pressupostos participatius

En aquesta fase, el Grup Impulsor consensua i aprova el present document, amb l'objectiu de desenvolupar adequadament i amb totes les garanties el procés de Pressupostos Participatius.

Paral·lelament, en aquesta primera fase es defineix la campanya de comunicació que haurà de donar visibilitat al procés de Pressupostos Participatius

6.2. Fase 2. Difusió del procés i presentació de propostes

En aquesta fase, es presenta públicament el procés de Pressupostos Participatius, i es desenvolupa el període de recollida de propostes de la ciutadania del municipi, com a mínim durant tres setmanes.

Les propostes s'han de consignar en una fitxa formulari en format digital, que contindrà els apartats següents:

- Títol de la proposta
- Telèfon de la persona que la fa (*opcional)

- Descripció: necessitat que vol resoldre, col·lectiu beneficiari, ubicació
Es podrà aportar informació addicional que s'utilitzarà a als Tallers de Propostes (per exemple, fotografies, dibuixos, plànols, etc.).

Les fitxes formulari es podran presentar en un punt d'informació itinerant habilitat expressament per al procés de Pressupostos Participatius, o per via telemàtica -a través del web i habilitada expressament per a aquest procés- o als equipaments municipals amb assistència, en cas que la persona tingui dificultats per fer-ho per via telemàtica.

6.3. Fase 3. Elaboració i prioritització de les propostes

En aquesta fase, en primer lloc, la Comissió tècnica recull, filtra, valida i organitza per temàtiques les propostes individuals de la ciutadania, a partir dels criteris següents:

- Que no siguin contradictòries amb el programa de govern.
- Que tinguin viabilitat tècnica i/o econòmica i respectin el marc jurídic i legal existent.
- Que es corresponguin amb les competències municipals.
- Que donin resposta a una necessitat concreta i generin impacte al conjunt del municipi (s'ha de procurar tenir visió de ciutat).
- Que siguin considerades una inversió i tinguin principi i final.

En segon lloc, es desenvolupen els diferents **Tallers de Propostes**, en funció del nombre de propostes rebudes i de la previsió de persones participants.

En cada un dels Tallers, es presenten, debaten, reelaboren i prioritzen les propostes de forma consensuada i democràtica, amb l'objectiu que les que accedeixin a la fase següent es construeixin a partir de la deliberació conjunta i passin de ser propostes individuals a ser propostes col·lectives. El treball col·lectiu de definició de les propostes s'orienta als principis següents:

- Visió de ciutat i equilibri territorial
- Màxim nombre de necessitats satisfetes
- Inclusió social i diversitat de col·lectius
- Equitat social i sostenibilitat ambiental

Cada Taller de Propostes conclou amb una relació de propostes prioritzades i amb la designació de dos delegats/delegades que passen a formar part del Grup Impulsor. Els membres del Grup Impulsor poden assistir als Tallers de Propostes.

Els representants polítics i el personal tècnic municipal no poden participar als Tallers de Propostes.

6.4. Fase 4. Valoració i validació de les propostes

En aquesta fase, en primer lloc, s'amplia el Grup Impulsor, on es presenta el conjunt de propostes prioritzades per cada Taller i s'elabora, de forma consensuada i democràtica, una primera preselecció de propostes. La selecció s'ha de fer seguint els criteris objectius següents:

- Perspectiva global de ciutat
- Equilibri territorial
- Equilibri sectorial
- Nombre de població afectada
- Impacte del projecte en la comunitat
- Impacte positiu sobre grups desafavorits o vulnerables
- Necessitat de l'actuació en termes socials i ambientals
- Facilitat d'execució

En segon lloc, la Comissió tècnica estudia la viabilitat legal, econòmica i urbanística de cada una de les propostes pre-seleccionades. L'informe també inclou el cost aproximat del projecte.

Finalment, tenint en compte la informació tècnica elaborada per la Comissió tècnica, el Grup Impulsor valida i aprova, si escau, la relació definitiva de les propostes finalistes que accedeixen a la fase de votació.

El sistema de selecció obeeix al principi democràtic: una persona, un vot. Els representants polítics i els tècnics municipals que no estiguin designats per a aquesta finalitat no participen al Grup Impulsor.

En cas d'observar inadequacions o incompatibilitats en alguna de les propostes preseleccionades, el Grup Impulsor pot proposar modificacions, sempre que no desvirtuïn o alterin de manera substancial el contingut o sentit de la proposta original; o la substitució per alguna altra de les propostes prioritzades als Tallers de Propostes i que ha estat descartada prèviament. En aquest supòsit, cal revisar o informar tècnicament de nou la proposta abans que sigui aprovada definitivament.

6.5. Fase 5. Votació de les propostes

En aquesta fase, es presenten públicament les propostes finalistes i com a mínim durant tres setmanes, la ciutadania pot fer la votació de propostes.

La votació es portarà a terme mitjançant la plataforma digital habilitada per als pressupostos participatius. Aquesta plataforma serà accessible des de qualsevol dispositiu amb accés a Internet. També es podrà votar al punt d'informació itinerant habilitat expressament per al procés de pressupostos participatius, o mitjançant el vot assistit als equipaments municipals previstos per a aquesta finalitat.

Cada ciutadà o ciutadana pot votar fins a 4 de les opcions de cada relació de propostes.

La informació sobre els dies, horaris i llocs de participació s'ha de publicar, com a mínim, al web municipal i al web de pressupostos participatius, així com a la revista municipal.

Un cop s'hagi produït l'escrutini, el Grup Impulsor seleccionarà les propostes guanyadores en funció dels resultats obtinguts i fins a esgotar el pressupost disponible. Així mateix, cal definir la ubicació final de les propostes finalistes segons criteris d'equilibri territorial i viabilitat.

6.6. Fase 6. Retorn i avaluació del procés

En aquesta fase, es constitueix la Comissió de Seguiment per planificar els projectes d'execució de les propostes guanyadores; revisar els projectes d'execució redactats pels tècnics municipals; supervisar l'execució dels projectes i, finalment, validar la memòria final del procés.

7. TEMPORITZACIÓ

FASE 1: Disseny del model de pressupostos participatius (maig-juny)

FASE 2: Presentació de propostes (juliol-agost-setembre)

FASE 3: Elaboració i priorització de les propostes (setembre-octubre)

FASE 4: Validació de les propostes (novembre-desembre)

FASE 5: Votació de les propostes (desembre)

FASE 6: Retorn i avaluació (gener)

El Prat de Llobregat, juny de 2017